

Kør ikke, men gå

Lærervejledning

I alle danskforløb i fortælleid.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forforståelsen gives ud fra en fællessamtale om billedark/introark. Eleverne kan evt. selv finde flere oplysninger.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Mellemtrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælleid.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Kør ikke, men gå

Kør ikke, men gå

Udskoling (7.-9. klasse)

Målet med at høre og bearbejde *Kør ikke, men gå* er at kunne skrive en tekst, hvor eleverne både kan sætte sig ind i en situation fra 1700-tallet og en tekst, hvor de skal reflektere over, hvordan teksten også kan sige os noget i dag.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fremstilling (Planlægning, Forberedelse, Fremstilling, Respons, Korrektur, Præsentation og Evaluering)
Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation

MÅL

Du kan ud fra et givet oplæg fremstille en tekst fra ide til færdigt produkt på en sikker og relevant måde i forhold til indhold, sprog og form.

Tidsforbrug: 2-8 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
Gennemgå lærerens overordnede bedømmelsesgrundlag med eleverne. Gennemgå evt. også de vejledende karakterbeskrivelser, fx ud fra karakteren 7.	Lærerens overordnede bedømmelsesgrundlag Samtale om, hvad læreren skal bedømme.
Gennemgå introarket.	Introark Samtale om introarket.
Stilladsering af indhold, sprog og form Hjælp eleverne med at se, hvad opgavens krav er.	Tekstens indhold, sprog og form Spot på, hvad der skal være med i besvarelsen.

Lærerens overordnede bedømmelsesgrundlag

Vurderingens 3 dimensioner	Vurderingskriterier	Forklaring
Tekstens indhold	Opgavens krav	I hvilken grad er opgavens krav angående situation, indholdselementer og fremstillingsformer opfyldt i besvarelsen?
	Genre og fremstillingsform	I hvor høj grad er genrekarakteristika og fremstillingsformer anvendt, så det passer til tekstens hensigt, målgruppe og situation?
	Disponering	I hvor høj grad er besvarelsen hensigtsmæssigt disponeret, hvad angår indholdets sammenhæng og rækkefølge?
	Relevans	I hvor høj grad er der medtaget indhold, som er relevant og dækkende i forhold til tekstens hensigt, målgruppe og situation?
	Anvendelse af internettet	Hvis der i opgaven er stillet krav om, at eleven skal anvende nettet, eller internettet ellers er anvendt, vurderes det, i hvor høj grad eleven kritisk har bearbejdet og anvendt det i samspil med egen viden?
	Kildeliste	Når eleven har anvendt internettet, vurderes det, i hvor høj grad relevante kilder fremgår korrekt i besvarelsen.
Tekstens sprog	Sprog	I hvor høj grad er ordvalg og syntaks tilpasset kommunikationssituationen, og er sproget velvalgt og varieret?
	Korrektur	I hvor høj grad er der i besvarelsen anvendt korrekt stavning, og er der sikkerhed i tegnsætning?
Tekstens form	Layout	I hvor høj grad er besvarelsen layoutet, så den fremmer kommunikationen?

Kilde: Prøvevejledningen 2019/2020

Kør ikke, men gå

Introark

Du skal nu lave en eksamenstræningsopgave. Afsæt 3½ time til at lave din besvarelse.

Følg disse retningslinjer:

- Læs omhyggeligt, hvad der står i opgaven
- Lyt til fortællingen *Kør ikke, men gå*
- Læs stilladseringen af opgaven
- Skriv din besvarelse
- Læs omhyggelig korrektur
- Brug tjeklisten.

Kør ikke, men gå

Kør ikke, men gå

Kør ikke, men gå (3:26)

Fortalt af Ragnhild Clod Pedersen

Ludvig Holberg skrev fra 1748-54 epistler. Det er en slags brevformede essays. *Kør ikke, men gå* er en genfortælling af et af disse epistler. Forestil dig, at du er en af de fruer, som du hører om i fortællingen. Skriv et brev til en af dine veninder, hvor du giver udtryk for, hvad du mener om, at I nu bliver opfordret til at gå i stedet for at køre med hestevogn.

Som forberedelse skal du lytte til genfortællingen af *Kør ikke, men gå* og finde oplysninger om Ludvig Holberg og oplysningstiden.

Du skal skrive to tekster: et brev og en refleksionstekst

I dit brev skal du:

- kort beskrive, hvad Holberg foreslår i epistlet *Kør ikke, men gå*
- gøre rede for fordele og ulemper ved forslaget
- give udtryk for, hvad du som en af datidens fruer mener om forslaget, og begrunde din holdning.

I refleksionsteksten, hvor du skal skrive som dig selv, skal du:

- reflektere over, hvilken mening *Kør ikke, men gå* kan have i dag
- inddrage forurening
- inddrage ligestilling mellem kønnene

Du skal give din refleksionstekst en overskrift.

Tekstens indhold, sprog og form

Vurderingens 3 dimensioner	Vurderingskriterier	Forklaring (stilladsering)
Tekstens indhold	Opgavens krav	<p>Du skal forestille dig, at du er en fornem frue eller jomfru, der hører om forslaget med, at kvinder skal gå noget mere i stedet for at blive kørt.</p> <p>Du lever i oplysningstiden i midten af 1700-tallet.</p> <p>I et brev til en af dine veninder skriver du om forslaget og din mening om dette forslag.</p> <p>Besvarelsen skal indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en kort beskrivelse af forslaget • fordele og ulemper ved forslaget • din mening om forslaget (og husk her, at du er en frue/eller jomfru fra 1700-tallet). <p>I tekst 2, refleksionsteksten, skal du skrive som dig selv.</p> <p>Besvarelsen skal indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • refleksion over, hvad <i>Kør ikke, men gå</i> kan sige os i dag. Her er du frit stillet i forhold til, hvilke refleksioner du vil skrive • miljø- og forureningsproblematikker skal indgå • ligestilling mellem kønnene skal indgå • du skal give din refleksionstekst en overskrift.
	Genre og fremstillingsform	<p>1. tekst skal udformes som et brev. Husk en indledning og en slutning på brevet.</p> <p>2. tekst skal være en saglig tekst, hvor du reflekterer over, om fortællingen giver mening i nutiden.</p>
	Disponering	Præsenter dit stof i en hensigtsmæssig rækkefølge, og sørg for, at der er sammenhæng mellem tekst 1 og tekst 2.
	Relevans	Vær opmærksom på, at dit stof skal være relevant i forhold til at belyse, hvordan man transporterer sig fra et sted til et andet.
	Anvendelse af internettet	<p>Brug nettet til at få et indtryk af oplysningstiden og Ludvig Holbergs forfatterskab.</p> <p>Brug evt. også nettet til at finde stof om forurening og ligestilling i nutiden.</p>
	Kildeliste	Skriv en korrekt kildeliste. En URL-adresse er ikke nok!
Tekstens sprog	Sprog	Skriv 1. tekst i brevform og 2. tekst i et mere sagligt sprog.
	Korrektur	Afslut dit arbejde med en hensigtsmæssig korrektur. Brug tjeklisten.
Tekstens form	Layout	Vis, at din første tekst er et brev. Du kan evt. finde en teksttype, der ligner håndskrift.

Kør ikke, men gå

Tjekliste

Har jeg husket:

- at besvare alle opgavens krav?
- afsnit i min tekst?
- at sætte punktummer i min tekst?
- at skrive med stort efter punktum?
- at sætte kommaer?
- at undgå mellemrumfejl?
- at undgå afskriftsfejl?
- nutids-r?
- I med stort om personer?
- at skrive en korrekt kildeliste?
- at bruge den rigtige form af ordene: ligge/lægge, for/får, endelig/egentlig, synes/syntes, viste/vidste, vis/hvis, nødt til?